

UZ MOLITVENU OSMINU ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2026.

Pitanja: Mihaela Rittinger

Odgovori: o. Jure Zečević, OCD

– Što je zapravo siječanjska Molitvena osmina i otkada se ona prakticira?

Siječanjska svjetska *Molitvena osmina za jedinstvo kršćana* obilježava se još od 1908. godine. Od 1968. godine organiziraju je zajednički dva *međunarodna* kršćanska tijela: s katoličke strane tadašnje *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana* – koje se od 2022. naziva *Dikasterij za promicanje jedinstva kršćana* – te *Povjerenstvo za vjeru i ustrojstvo Ekumenskog vijeća Crkava*, u kojem su zastupljene Crkve reformacije i pravoslavne Crkve.

Ta dva tijela svake godine zajedno izabiru jednu zemlju i pozivaju njezinu *lokalnu* ekumensku skupinu – Crkve i kršćanske zajednice – da odabere temu i pripremi nacrt molitvenih materijala za *Osminu* u određenoj godini.

Ove godine to je povjerenjeno kršćanima u Armeniji, koji su za glavnu temu izabrali poruku svetoga Pavla iz Poslanice Efežanima (Ef 4,1-13).

– *Geslo ovogodišnje Osmine glasi: „Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva!“ Što nam konkretno poručuje ovaj redak iz Poslanice Efežanima?*

U središtu poruke je 4. redak 4. poglavlja te Poslanice, koji ste citirali: „*Jedno tijelo i jedan duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva!*“ Sukladno tome ovogodišnja Osmina posvjećuje svim kršćanima u svim Crkvama, u župama i lokalnim zajednicama, potrebu jedinstva, prizivajući nam u svijest dva temeljna naglaska. U prvom dijelu geslo naglašava da kršćani trebaju biti „*Jedno tijelo i jedan duh*“, a u drugom dijelu podsjeća nas da smo kao kršćani „*pozvani na jednu nadu svog poziva*“. Kakvog poziva? Poziva da vjerno i dosljedno u svemu nasljedujemo Isusa Krista, „*njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro*“ (Dj 10,38). Konkretno, geslo – redak sv. Pavla, poručuje da budemo više *jedno* u nastojanju da poput Krista svi svakodnevno prolazimo zemljom čineći dobro u sredinama u kojima živimo, na svim razinama, od obiteljske, preko nacionalne do svjetske, tako da se uveća stupanj ostvarenosti harmoničnog i spašenog života ljudske zajednice i svekolikog stvorenja Božjeg. Poruka ovogodišnje Osmine za jedinstvo kršćana potiče, ne samo kršćane nego i sve ljude dobre volje, da „instrumentom“ jedinstva u dobrohotnosti, u htijenju dobra, zajednički, postojano, trajno i ustrajno, iskorjenjuju iz svojih vlastitih misli, riječi i djela, i iz sfera suživota s drugim ljudima, sve ono što škodi ljudskom dobru, unesrećuje naše bližnje i čini ih nespašenim.

– *Kršćani diljem svijeta njeguju različite obredne tradicije i vjeru izražavaju na drugačije načine – je li onda jedinstvo kršćana danas uopće moguće i kako ga ostvariti? Što „jedinstvo kršćana“ zapravo podrazumijeva?*

Različitost je konstitutivna stvorenju Božjem i prirodna je ljudskoj naravi. Ona je dar Stvoritelja, kako nam objavljuje Sveto pismo. Različitost je i „rezultat“ čovjekove bogolikosti: logična posljedica činjenice da je čovjek stvoren na sliku Božju. Budući da je Bog *jedan* – jedinstvo u pogledu jedne božanske *naravi* – i da je taj jedan Bog u isto vrijeme i *različitost*, pluralnost triju Božanskih *osoba*, Oca, Sina i Duha Svetoga, posve je logično i smisljeno da i

ljudi, kao slika Božja, imaju *jednu* zajedničku ljudsku narav koja se ostvaruje u *različitosti* i pluralnosti ljudskih *osoba*.

Nije problem sama različitost, nego naše ophođenje s različitostima – naš neprimjeren, ponekad i destruktivan odnos prema onome što je drukčije. Različitost, shvaćena kao raznovrsnost, ako joj pristupamo konstruktivno i pozitivno, u skladu s Božjim redom stvari, postaje svrsishodna i pridonosi općem dobru. To vrijedi i za različitosti među kršćanima. Zato autentično kršćanstvo ne teži jednoobličnosti ili uniformnosti nego *bogolikom jedinstvu u pomirenom bogatstvu različitosti i komplementarnosti uzajamno se upotpunjujućih tradicija*.

Naravno da je jedinstvo kršćana i danas moguće ostvariti. Štoviše, ono se i danas već ostvaruje „*više puta i na više načina*“ (Heb 1,1). Netočno je govoriti da kršćani danas „nemaju jedinstvo“. Točno je govoriti da danas kršćani nemaju (pot)puno ni savršeno jedinstvo. Tijekom *Molitvene osmine* kršćani iz različitih Crkava i kršćanskih zajednica, u ekumenskom smislu, ne mole za uspostavu *nepostojećeg* jedinstva, nego za *uvećanje postojećeg stupnja jedinstva u vjeri i konkretnim oblicima vidljivoga zajedništva*.

Ne samo zajedničko Nicejsko-carigradsko vjerovanje, nego i zajednička molitva tijekom *Osmine*, jasno potvrđuju i očituju postojanje određenog stupnja jedinstva u vjeri – stupnja koji među različitim kršćanskim Crkvama i zajednicama može biti veći ili manji, može rasti, ali može se i smanjivati.

Dakako, razlike u viđenjima i praksama općih i vjerskih stvarnosti realno postoje i one su izazov i zadaća za sve kršćane. No ako ih tretiramo u skladu s načelima poštivanja slobode vjeroispovijedanja i svjetonazora, te slobode savjesti – „Božjeg glasa u nama“, tada ni te razlike neće voditi u konflikte, nasilje, ili bilo kakvo zlo po čovjeka.

– *Ovaj molitveni priručnik nije namijenjen isključivo crkvenim i kršćanskim zajednicama, nego i vjernicima koji žele samostalno moliti. Na što su vjernici posebno pozvani u ovom razdoblju?*

Ako se žele pridružiti velikoj svjetskoj zajednici kršćanskih molitelja za jedinstvo, vjernici mogu koristiti spomenuti molitveni priručnik za *Osminu*. U njemu svih osam dana imaju svoje vlastite teme i podteme, vlastita biblijska čitanja, razmatranja, pitanja za osobno razmišljanje i molitve. Priručnik se osim u knjižarama može lako i besplatno čitati i preuzimati i u digitalnom obliku na internetu.

On omogućuje da se kršćani na svim kontinentima – oko 2,5 milijarde vjernika – tih dana hrane istom duhovnom hranom: razmatraju istu Božju riječ, propitkuju vlastiti život, otvaraju se Božjoj prisutnosti i mole na iste nakane. To nisu samo nakane za jedinstvo kršćana nego i druge molitve za sve kojima je potrebna Božja i ljudska pomoć. U mnogim se zajednicama u tom razdoblju prikupljaju i dobrovoljni prilozi za karitativne i humanitarne projekte za one koji trpe zbog siromaštva, nemira i oružanih sukoba.

– *Kako održavati duh zajedništva i jedinstva i nakon završetka Osmine?*

Sve što se u molitvenom i duhovnom životu prakticira tijekom *Osmine*, može se nastaviti živjeti i prakticirati i tijekom cijele godine. *Osmina* je zapravo samo osobito intenzivan „trenutak“ onoga što bi trebalo biti stalno raspoloženje kršćaninova srca. Zato je važno donijeti dobre odluke, imati ih uvijek iznova pred očima i truditi se voljom, umom i cijelim svojim bićem, da ih što više usklađujemo s voljom Božjom.

– *Koji su to pozitivni primjeri jedinstva kršćana u Hrvatskoj danas?*

Bogu hvala, u Hrvatskoj ima mnogo pozitivnih primjera. U međucrkvanim ekumenskim molitveno-duhovnim i drugim aktivnostima najčešće surađuje šest ili sedam Crkava. Naravno, postoji i ono što nije dobro ili što nije dovoljno dobro, pa prostora za napredovanje i usavršavanje vidljivoga, svjedočkog prakticiranja jedinstva ne nedostaje – ni na osobnoj, ni na međucrkvenoj razini.

Pritom valja imati u vidu specifične teškoće u Hrvatskoj i susjednim zemljama. To su osobito baštinjeni povijesni prijevori; opterećenost međucrkvanih odnosa različitim, nerijetko i pseudoznanstvenim i propagandističkim tumačenjima međunacionalnih događanja; traumatična iskustva ratova koja se i u poraću odražavaju kao izvori osjećaja ugroženosti, nepovjerenja i razlozi izbjegavanja intenzivnije uzajamne komunikacije i suradnje. Ponekad se stječe dojam da pojedini čimbenici – većinom izvan deklariranih i strukturiranih crkvenih krugova, ali katkada i unutar njih – utječu na stvaranje takvih osjećaja i konfliktnih ozračja, tako što povremeno otvaraju sporne teme, bilo ciljano i namjerno, bilo nesvjesno i nehotično.

Unatoč takvom „mučenju vode“, svijetlih primjera ne manjka. O njima svjedoči i u ovogodišnjem molitvenom priručniku za *Osminu* objavljeni prilog pod naslovom „*Značajniji primjeri iz naše ekumenske i međureligijsko-dijaloške baštine*“, koji na 12 stranica (str. 105-116) donosi više od 45 pozitivnih primjera, datiranih i sažeto opisanih.

Uz tradicionalno molitveno zajedništvo tijekom postaja siječanjske *Osmine* diljem Hrvatske i brojne druge inicijative, u novije vrijeme ustanovljeni su i Ekumenski glazbeno-molitveni susreti u povodu svekršćanske, svjetske, ekumenske inicijative *Vrijeme stvorenog* usmjerene na očuvanje Božjega stvorenja. Ti se susreti održavaju od 2020., redovito svake godine, i do danas ih je održano šest. Tu je i međucrkvana suradnja na području obrazovanja, distribucije svetopisamskih izdanja i priručnika, u karitativnim i humanitarnim aktivnostima, u povodu za Crkve značajnijih obljetnica i blagdana, itd.

Ukratko, smatram da se može opravdano zaključiti kako Crkve i kršćani u Hrvatskoj nisu zanemarili Isusov poziv i molitvu za jedinstvo te da se na tom području trude onoliko koliko im je realno moguće. Istodobno, ovogodišnja *Osmina* svima nam je prigoda da promislimo i ispitamo savjest: jesmo li se svetom cilju jedinstva po Isusovoj volji, tijekom dosadašnjeg života mogli posvetiti više i žarče.

I mi, kršćani u Hrvatskoj, imajmo pred očima Isusovu molitvu na Posljednjoj večeri, za sve Njegove učenike svih naraštaja: „*da tako budu savršeno jedno da svijet upozna da si me ti poslao*“ (Iv 17,23). Stoga, radimo na jedinstvu kršćana, zalažući se revno za vremenito i vječno dobro svih ljudi, svjesni da se našom i najmanjom mišlju, riječju i djelom, može mijenjati kakvoća i cjelovitost spašenosti ljudi i stvorenja.